

України «Про освіту») [4]. Тому зі студентами проведено бесіди щодо правил дотримання академічної доброчесності.

Отже, перехід на змішаний (дистанційний) формат навчання потребує перебудови освітніх підходів із боку викладачів і студентів. Викладачам необхідно призвичаюватись до виконання нової ролі тьютора, на якого покладатиметься координація процесу навчання й надання індивідуальних консультацій. За умов сьогодення потрібно розвинути різні варіанти максимально індивідуалізованого «змішаного навчання» і «гнучкого навчання». Виникає необхідність вносити корективи в підготовку майбутніх лікарів. Перспективи покращення якості освіти в медичних ЗВО, викладання фармакології зокрема, ми вбачаємо в ефективній організації й інформатизації навчального процесу, упровадженні передових навчальних і наукових розробок у практику викладання, забезпеченні високого професіоналізму викладачів і створенні сучасної навчально-методичної бази.

Список використаної літератури

1. Актуальність організації ефективної самостійної роботи студентів при вивченні фармакології / С.Ю. Чечотіна, Р.В. Луценко, Т.О. Дев'яткіна [та ін.] // Медична освіта. – 2019. – №4. – С. 56-61. Режим доступу: https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/med_osvita/article/view/10426
2. Беззуб І. Сучасний стан та перспективи розвитку медичної освіти в Україні. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://cutt.ly/0huLh21>
3. Інноваційні технології в організації самостійної роботи студентів при вивченні фармакології / Е.Г. Колот, С.Ю. Чечотіна, Р.В. Луценко, А.Г. Сидоренко // Інноваційні технології в організації самостійної роботи студентів медичних освітніх закладів: матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю, 23 березня 2017 р. – Полтава, 2017. – С. 75-76. Режим доступу: http://elibumsa.pl.ua/bitstream/umsa/9670/1/Kolot_Innovatsiini_tekhnolohii.pdf
4. Стаття 42 Закону України «Про освіту». [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://kodeksy.com.ua/pro_osvitu/statja-42.htm
5. Черепанова Ю. Школа будущего: пять трендов, которые совершат революцию в высшем образовании. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://surl.li/hivp>

РЕАЛІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ЗАГАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ

Чорна І.О., Лігоненко О.В., Ярошенко Р.А., Зубаха А.Б., Стороженко О.В.

Українська медична стоматологічна академія

Дистанційне навчання – новий засіб реалізації процесу навчання, в основу якого покладено використання сучасних інформаційних і телекомунікаційних технологій, що дають змогу навчатися на відстані без особистого безпосереднього контакту між викладачем і учнем, що нині актуально в умовах пандемії й карантину. Але суттєвим недоліком цього виду навчання студентів-медиків є неможливість опанування практичних навичок.

Ключові слова: дистанційне навчання, медична освіта, загальна хірургія, практичні навички.

Distance learning is a new means of implementing the learning process, which is based on the use of modern information and telecommunications technologies that allow learning at a distance without personal direct contact between teacher and student, which is now relevant in a pandemic and quarantine. But the inability to care out practical skills is the significant disadvantage of this type of training for medical students.

Key words: distance learning, medical education, general surgery, practical skills.

Вітчизняна система охорони здоров'я й освіти нині перебуває в пошуку шляхів виходу з кризової ситуації й побудови нової моделі, наближеної до європейських стандартів. Саме тому в умовах стрімкого розвитку інноваційних технологій і доказової медицини, упровадження в практику роботи закладів охорони здоров'я нових методів лікування й діагностики захворювань, новітніх інформаційних і сучасних телемедичних технологій, що дають змогу працювати в єдиному професійному світовому чи європейському просторі, на часі гостро стоять питання реформування системи медичної освіти.

Упродовж усього періоду існування незалежної України в освітньому секторі накопичувалися численні проблеми системного характеру, що призвели до зниження рівня знань і вмінь майбутніх спеціалістів і негативно позначилися на якості освітніх послуг, а отже, і на міжнародному іміджі й конкурентоспроможності української системи вищої медичної освіти. Уже сьогодні вчорашні студенти не можуть підтвердити диплом про вищу освіту в Ірані, Іраку, Сирії, Саудівській Аравії, Йорданії, Кувейті. Зниження рівня освіти сприяє тому, що до України дедалі менше їдуть на навчання. Більше того, дедалі більше українських абітурієнтів обирають навчання за кордоном. [1]

Ураховуючи ще й ситуацію з розповсюдженням коронавірусу, особливо гостро стоять питання правильного підходу до засвоєння знань студентами в умовах дистанційного навчання. Дистанційне навчання дасть багатьом змогу поєднати навчання й роботу, вирішить проблеми проживання й харчування в чужому місті, зменшить матеріальні витрати на проїзд до місця навчання.

Дистанційне навчання – новий засіб реалізації процесу навчання, в основу якого покладено використання сучасних інформаційних і телекомунікаційних технологій, що дають змогу навчатися на відстані без особистого безпосереднього контакту між викладачем і учнем.

Застосування нових інформаційних технологій дозволяє забезпечити безперервність і наступність навчання, централізацію освіти з центром дистанційного навчання на базі головного навчального закладу й територіально віддалених навчально-консультаційних пунктів. Забезпечується контроль знань у дистанційному режимі (полегшується сама процедура атестації й виявлення «слабких місць» у знаннях), оперативно відновлюється методичне забезпечення навчального процесу, оскільки отримання методичних матеріалів на електронних носіях легше підтримувати в актуальному стані [4;3].

Освітніми ресурсами дистанційного навчання стали дистанційні курси, віртуальні лабораторні роботи, тестові завдання, навчальні й методичні матеріали, веб-ресурси, термінологічні словники.

Дистанційне навчання має свої переваги і свої специфічні вади.

Серед гострих проблем дистанційної форми освіти в Україні варто виділити недостатній безпосередній контакт між персональним викладачем і дистанційним студентом через надзвичайну професійну завантаженість вітчизняних педагогів. Студенти закордонних дистанційних курсів можуть отримувати відповіді на свої листи вже через кілька годин, оскільки викладачів у країнах зі значним досвідом упровадження дистанційної освіти набагато більше, ніж студентів. На жаль, в Україні склалася протилежна ситуація – охочих отримати дистанційну освіту в нас багато, а досвідчених викладачів, ознайомих із новітніми технологіями дистанційного спілкування, обмаль [2;5].

Крім того, досить гострою проблемою є низька пропускна спроможність електронної мережі під час навчальних чи екзаменаційних телеконференцій. Від цього, передовсім, страждають дистанційні студенти невеликих містечок України, яким, власне, найбільше підходить дистанційна освіта через географічну віддаленість від наукових осередків. Ще складніша проблема, яку сьогодні не можна залишити поза увагою, – захист авторського права розробників курсів. Відкритим залишається питання і про сертифікацію навчальних курсів [6].

На виконання наказу “Про організацію дистанційного навчання студентів під час карантину COVID-19” співробітниками кафедри загальної хірургії УМСА створено онлайн-курси на кількох платформах. Кожна з них має свої переваги й недоліки.

Платформа Google Classroom – досить ефективна для навчання студентів-іноземців. Використовуючи віртуальні навчальні кімнати і хмарні сервіси Google Classroom, студенти виконують практичні завдання й надсилають їх на перевірку. Увесь необхідний матеріал студенти можуть побачити у вкладці «Матеріал». Такий спосіб організації навчання загальної хірургії для студентів повністю звичний, оскільки ще з першого дистанційного заняття точного семестру студенти були приєднані до онлайн-курсу й систематично здійснювали самостійну підготовку до занять у навчальному середовищі Google Classroom, основи роботи в якому легко опанували. Недоліками стали невчасна здача студентами робіт, нестійкість інтернет-зв'язку, а також неможливість перевірити самостійність виконання робіт.

Для організації відеозустрічей зі студентами дуже дієвими виявилися сервіси Viber, Zoom, Skype із можливістю трансляції навчального матеріалу в онлайн-додатку, що дає змогу вести обговорення в реальному часі. Недоліком також є нестійкість інтернет-зв'язку.

Статистика активності студентів на онлайн-курсах – яскраве й беззаперечне свідчення ефективності й зручності обраної моделі дистанційного навчання в умовах карантину. Але тільки в умовах карантину.

Знання, які засвоюють студенти, на наш погляд, є тільки теоретичними.

Основною вадою дистанційного навчання при вивченні загальної хірургії вважаємо відсутність можливості бачити реальних пацієнтів, опанувати практичні навички. Це знижує ефективність навчання і якість знань. Не можна навчитися внутрішньовених і внутрішньом'язових ін'єкцій, перев'язок, вислухати перистальтику кишечника чи проперкутувати печінкову тупість, визначити групу крові, виконати біологічну пробу тощо, опанувати інші практичні навички за допомогою комп'ютера чи смартфона. Для цього має бути як мінімум робота на муляжі. Не можна глибоко засвоїти адекватні знання, не бачивши хворого.

До пандемії на коронавірус у контроль освітнього процесу почали впроваджувати ОСКІ. Неможливо ефективно підготуватися до складання практичних навичок дистанційно, не застосувавши їх багато разів на муляжах, не кажучи про те, щоб потім бути висококваліфікованим фахівцем.

Тому вважаємо дистанційне навчання вимушеним методом підготовки студентів-медиків в умовах карантину, який ефективно забезпечує засвоєння теоретичних знань, але не дає можливості опанувати практичні навички. На наш погляд, форма навчання студентів-медиків має бути змішаною. Дистанційно студенти засвоюють теоретичний матеріал, а після закінчення карантину мають обов'язково опанувати практичні навички.

Список використаної літератури

1. Беззуб І. Сучасний стан та перспективи розвитку медичної освіти в Україні / Беззуб І. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2855:suchasnij-stan-ta-perspektivi-rozvitku-medichnoji-osviti-v-ukrajini&catid=8&Itemid=350
2. Лазоришинець В.В. Вища медична та фармацевтична освіта України на сучасному етапі / В.В. Лазоришинець, М.В. Банчук, О.П. Волосовець, І.І. Феценко, І.Є. Булах [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <http://www.slideshare.net/morion/ss-presentation-779442>
3. Меморандум створення інформаційної освітньої мережі “Українська дистанційна освіта” [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <http://www.osvita.org.ua/distance/ukraine/add/00/>
4. Мінцер О.П. Реформування системи медичної освіти в світлі концепції “суспільство знань” / О.П. Мінцер / [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: http://inmeds.com.ua/dn_in_med/5982/
5. Проблеми впровадження ДО в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <http://www.osvita.org.ua/distance/ukraine/vprov>
6. Скрипник Л.М. Дистанційна медична освіта: сучасні реалії та проблеми / Скрипник Л.М. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті:

http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:miiKoF6d3fYJ:irbis-nbuv.gov.ua/cgibin/irbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image+file+name%3DPDF/akm_2012_2_38.pdf+&cd=2&hl=ru&ct=clnk&gl=ua&client=opera